

Florentin Smarandache și paradoxismul

Ion Rotaru

○...el rămâne în istoria literaturii, cum am spus chiar de la început, prin aceea că este, vrem - nu vrem, "părintele" *Paradoxismului* ○ Paradoxismul este un fel de *avangardism*, sau mai bine am zice un *neoavangardism* ○ Dincolo de felurile teribilisme și jocuri de artificii (mai bine zis: spre a fi în tonul pe care și-l vrea), Florentin Smarandache este un scriitor mai curând grav ○ Florentin Smarandache scrie ca mai toată lumea, când are într-adevăr ceva de spus ○ când scrie *non-teatru*, teatru "meta-istoric", Florentin Smarandache este un autor demn de luat în seamă, în câteva puncte chiar extraordinar ○ Florentin Smarandache vede... Paradoxism peste tot! Este foarte probabil că pentru el Lumea aceasta, Universul, Cosmosul, Existența sunt un PARADOX, în frunte cu chiar acela care îl gândește. ○

ION ROTARU,
O ISTORIE A LITERATURII ROMÂNE, V
(București: Niculescu, 2000), pp.581-588

Despre celălalt "american", mult mai tânăr, supranumit și... "părintele" *Paradoxismului*, FLORENTIN SMARANDACHE*, (n. 10 dec. 1954, com. Bălcești, j. Vâlcea, absolvent al Facultății de matematici din Craiova, cu doctoratul luat la Chișinău, în 1997 - fost profesor în localitatea natală, mai întâi, apoi la Craiova și la Colegiul "Sidi El Hassan Lyussi", din Maroc, în prezent funcționând ca "assistant Professor of Mathematics" la "University of New Mexico, Gallup" din SUA) am putea foarte bine vorbi în capitolul consacrat "optzeciștilor neoavangardiști". Cum însă poetul nu a călcat niciodată în cenaclul condus de Nicolae Manolescu - de care foarte probabil nu știa, trebuind el să fie foarte ocupat cu... "fuga" din "iadul" ceaușist (taman în anul fatal, 1989), cu lagărul din Turcia, cu acomodarea în celălalt "iad", numit, chiar de el, "al diavolului", cel capitalist-american - dar a frecventat (o dată sau măcar de două ori, în trecere prin București) cenaclul lui Florin Vasiliu, în a cărui editură publică haiku-uri.

Îndeajuns de infidel regulii păstrării succesiunii silabelor în tristihul consacrat haiku-ului (5-7-5) (Florin Vasiliu, care îi prefațează generos culegerea *Clopotul tăcerii*, i le socotește riguros dar nu-i aduce reproșuri, conchizând că poetul român din America se încadrează în curentul "neclasic" al haiku-ului, "formeii libere", cunoscută sub denumirea nipona *jiyuritse noka*, foarte răspândită peste hotarele Țării Soarelui Răsare"), respectă însă conciziunea pentru că mai mult de jumătate din haiku-urile de aici se află sub numărul de 17 silabe, ceea ce, la noi, măcar, este un record. Respectă împărțirea pieselor pe anotimpuri: din cele 80, 12 sunt închinată primăverii, 28 verii, 25 toamnei, 15 iernii. Înstrăinatul, lucru interesant, cântă (la modul Alecsandri sau Ion Pillat) natura patriei de origine. Simte adieri discret nostalgice "dinspre partea de răsărit a inimii", cum singur declara, de dincoace de Atlantic adică. Iată câteva dintre cele mai tipice, închinată primăverii câmpenești de la noi: "Fragezi ghiociei / trag de sub zapadă / primăvara" (unde sugestia metaforică constă în predicatul "trage", o... personificare); "În arături

adânci / țarina / deschide gura" (unde iarăși predicatul-personificare îl arată pe fiul de țărani olteni); "Lăstarii pe margine / cresc / în sensibilitate": de remarcat concretizarea abstracțiunii în complementul de loc. Iată și o hiperbolă: "Izbucesc salcâmiei / în hohote / de muguri". Ca și în personificarea *Timpului* (ca la Eminescu... în celebrul vers: "*Timpul* mort și-ntinde trupul și devine veșnicie", deși între haiku-ul lui Smarandache și *Scrisoarea I* nu este nici o relație de fond): "Timpul deschide / fereastra unei clipe / și se uită la mine". Nu trebuie trecută cu vederea mentalitatea matematicianului (gândul matematic, de la un punct încolo, poate trece pragul nebuniei chiar) și teoreticianului "paradoxist", "românizat" prin cuvântul neaș, "gărgăuni": "Zbârnâie gărgăunii / mulți / ai unui gând". Nostalgia exilatului: "Vinul / picură în pahare / amintiri". Eventual înfiorătoarea obsesie "struggle for a life", teama de a rămâne cu buzunarele goale, deși în aceste versuri nu este vorba decât despre crivățul iernii:

Rege pe străzi -
Crivățul
cu buzunarele goale.

Iubind conciziunea și poet înăscut fiind, Florentin Smarandache încearcă, nu fără succes, și în poemul cu un singur vers (v. *Prin tunele de cuvinte*, Editura Haiku, 1997, cu versiunea engleză efectuată de autor). Obsesia "gărgăunilor" revine: "Zbârnâie gărgăunii mulți ai unui gând" (*Sinapsis*), care nu-i altceva decât terțina invocată mai sus transcrisă linear, pur și simplu. Diferă însă versiunile în engleză: "Maggots are buzzing / lots / of a thought" (traducere de Ștefan Benea), față de "They whirr: the many maggots of a thought" (versiunea autorului). Care o fi mai nimerită? Probabil că nu are nici o importanță în acest caz. Obsesia de a deveni scriitor cu orice preț: "Trăiesc într-un singur cuvânt: scriere" (*A scrie scriere*). "Toți brazii de la noi coboară în feciori" (*Baladă*): sugestia poetică este cam... pășunistă. Ca și în "Sună tălângi odele limbii române" (*Mioriștele*). Ori, te pomenești, exilații din America (spre deosebire de "elitiștii" rămași pe locul de baștină) tânjesc după "miorișism"? Se poate, știut fiind că depărtarea în spațiu provoacă

adesea tradiționalismul conservator. "Nu te apleca în afara timpului tău" (un sfat calchiat după banalul ceferistic *E pericoloso sporgersi*; în engl.: "Do not lean out of your time" sau un... "autosfat" al pribeagului?)

Oricum însă, ne grăbim să adăugăm, nu toate poemele într-un vers - s-a văzut și din exemplele produse - sunt poeme într-un vers ca ale lui Ion Pillat și ale altora, mult mai meșteri într-asta decât Florentin Smarandache.

Însă el rămâne în istoria literaturii, cum am spus chiar de la început, prin aceea că este, vrem - nu vrem, "părintele" *Paradoxismului*. Impetuosul, ambițiosul oltean (la prima vedere nu l-ai crede capabil: mic și îndesat, negricios, cu o geantă atârnată de umăr, strecurându-se pe furiș printre alți călători și punând fraudulos piciorul pe puntea unui vapor la Varna, cu destinația Istanbul deocamdată, dar cu ținta fermă: America!) își strigă în gura mare dorința de a intra în... istoria literaturii:

Eu, Fiul Domnului
gheorghe smarandache,
vă rog frumos, dați-mi voie
să intru
în istoria literaturii
sau
în istoria matematicii
AȘ VREA SĂ FIU POET ÎN MATEMATICĂ
(*Rugăciune*, ultima poezie din vol. bilingv
Exist Împotriva mea/I am against myself)

Ce este "Paradoxismul"?

Din niște *Legi de compoziție internă* (apărute prin 1982, în SAMIZDAT), din volumul *Le sens du nonsens* (1983-1984), din *Antichambres / Anti-Poésies / Bizarrieres* (1989), din *NonPoems* (1990) din o *Antologie of Paradoxist literary Movement* (1993) aflăm că Paradoxismul s-a născut în România, mai precis, la Craiova, în, inițial, mintea lui Florentin Smarandache, prin anul 1980, în jurul căruia s-au grupat și alți olteni (Const. M. Popa, Ion Pachiea Tatomirescu, Traian Nica etc.) - în semn de "protest împotriva

dictaturii comuniste". Care este *programul* Mișcării, *crezul* Paradoxismului? Iată-l:

- libertatea versului, eliberat de tirania dogmelor clasice
- anti-literatura
- stilul non-stilului
- poeme fără versuri
- poeme fără poeme
- versul paralingvistic: grafuri, desene, cifre, ciorne etc.
- poeme "albe" (fila *albă*), poeme "negre" (fila *neagră*)
- non-cuvinte
- inteligibilul noninteligibilului (sau vice-versa) etc. etc.

Cităm și acest pasaj din *American Manifesto*, semnat de Florentin Smarandache:

- "I left the comunist totalitarianism and emigrated to the United States for the *freedom*: therefore, don't force any literary rules on me! or if you do, I'll certainly encroach upon them. I'm not a playwright. I thus came to America to re-build the Statue of Liberty of Theater, delivered from the tyranny of the classic and its dogma. I allowed any boldness:
 - anti-literature and its literature
 - flexible form fixed, or the alive face of the death!
 - style of the non-style
 - plays without dialogue
 - (because plays don't mean words)...
 - dumb plays without plays
 - (because the notion of "play of theater" doesn't match any definiton found in dictionaries or encyclopedias") etc.

Se înțelege deci - lăsând la o parte răfuielile lui Florin Smarandache cu totalitarismul comunist, destul de încurcate,

nerezolvate încă, cum nerezolvate sunt pentru fiecare dintre noi; măcar că nu suntem nici pe departe... paradoxişti - că Paradoxismul este un fel de *avangardism*, sau mai bine am zice un *neoavangardism*, olteanul nostru înscriindu-se şi el, de fapt, vrea sau nu vrea, în tabăra așa-numiţilor "optzecişti", termen utilizat de critica şi istoriografia literară actuală în mod curent. Căci este foarte clară, în textele reproduse mai sus, parafrizarea vechilor manifeste dadaist-surrealiste-constructiviste etc. de prin anii '30, bine conservate-popularizate în generoasa istorie călinesciană. Nu ne ramâne decât să ilustrăm cu câteva citate arta paradoxistă smarandachiană. De exemplu aceste versuri scrise cu ocazia Festivalului internaţional de poezie paradoxistă ținut la Bergerac, patria lui Cyrano... (în Franța):

À Bergerac *m-abat aprig,*
Amis français aștept pe dig.
Iar seara când je goute le vin
Și chefuiesc dans le jardin
Soulé souvent, dizgrațios.
Et mon tabac, zvârlind pe jos,
Îmi leg de gât la bonne bouteille,
Și trag în șanț un doux someille! (sic!)
... Je me réveille le lendemain
Ayant la tête dans le ciel -
Căci mă gândesc prin ce zigzag (sic!)
Eu am ajuns la Bergerac...
(subl. în textul orig.)

Dincolo de feluritele teribilisme și jocuri de artificii (mai bine zis: spre a fi în tonul pe care și-l vrea), Florentin Smarandache este un scriitor mai curând grav. Dar - poate tocmai de aceea - iubește nonconformismul, *paradoxul*, pe limba lui, cum vedem în "poemul matematic" intitulat *Paradoxul vieții mele*:

Fie (a) un atribut și non (a) negația sa. Atunci:

PARADOXUL 1:

TOTUL E (a), CHIAR ȘI "NON (a)"

Exemple:

E₁₁: Totul e posibil, chiar și imposibilul.

E₁₂: Toți sunt prezenți, chiar și absenții.

E₁₃: Totul e finit, chiar și infinitul.

PARADOXUL2:

TOTUL E "NON (a)", CHIAR ȘI "(a)".

Exemple:

E₂₁: Totul e imposibil, chiar și ce-i posibil.

E₂₂: Toți sunt absenți, chiar și cei prezenți.

E₂₃: Totu-i infinit, chiar și finitul.

PARADOXUL 3:

Exemple:

E₃₁: Nimic nu-i perfect, nici chiar perfectul.

E₃₂: Nimic nu-i absolut, nici chiar absolutul.

E₃₃: Nimic nu-i finit, nici chiar finitul etc.

Ca și vechii avangardiști care, cu trecerea timpului (excepția este Urmuz, dar ce s-ar fi întâmplat și cu el dacă nu se sinucidea?), s-au reconvertit (Tzara, Geo Bogza, Ion Vinea, Ilarie Voronca, B. Fundoianu etc.), grav fiind în fondul său spiritual, trăind din plin drama înstrăinatului, a contactului dur cu "paradoxul diavolului", America nemiloasă cu cei care se îndreaptă spre ea cu sacul gol, Florentin Smarandache scrie ca mai toată lumea, când are într-adevăr ceva de spus. De exemplu: "Soare la 72°, Fahrenheit / Șerpi. Cactuși. / Computere și dolari. / Arizona, ah! / Nu mă doare burta / De alții - / Ci cu sufletul de părinți" (*Iarnă în deșert*) sau: "Eliberat de searbădul trecut, / Încărcat de un viitor nebulos, / acest exil continuă - / Of, America, țară a tuturor contradicțiilor, / mamă apatrizilor, transfugilor și neadaptăților, / emigranți totdeauna în ei înșiși, / ce contează pentru tine / o viață în plus, o viață în minus, / și acest destin al unui refugiat? / Nimic decât un grăunte de nisip / pe fundul

oceanului (*Arizona*, iulie 1990).

Este adevărat, poetul ar voi să se îndrepte spre astre, liber de orice servituți, se vrea deasupra tuturor și a toate:

La poésie est partout et nulle part.
Ce qui ne m'intéresse jamais, c'est la non-poésie.
Voilà pourquoi je la fais!
Car la non-poésie est elle-même (à la rigueur)
une poésie
un art du non-art
création de l'inexistant
lyrique anti-lyrique
Mais comment nous imaginer l'inimaginable?

(*La hauteur de l'auteur*, în vol. *Sans moi, que deviendrait la poésie?*, tradus din limba română de către autor, Québec, 1993)

Este adevărat că adesea se joacă cu cuvintele: "... Și ea furnică? - Ohoo, ce te mai furnică! / Amanții des o onorează? / Of course, dezonorează... / ori dezordonează / care vasăzică n-o să zică / de pe aceste ALTE meleaguri /- Nu, ea Nu, ea Da ar vrea / uha rea cucuvea" (*Am o mândră cam nasoală*, vol. *Scrieri defecte*); este... nesperios, publică la întâmplare adesea, tot ce are prin sertare. E adevărat că "apatridul", "transfugul" și veșnic "neadaptatul" a scris, între altele, și un... NONROMAN, care nu-i bun de nimic, cu excepția a vreo 2-3 pagini unde imaginația improvizatului romancier este bine pusă în priză și funcționează. Cartea s-ar voi un pamflet swiftian, relatând întâmplări dintr-o închipuită, parabolică "Wodania", România ceașistă adică. Cade însă repede de tot în cea mai plată platitudine, scriitorul dând uneori semne că tot ce zboară (tot ce-i trece prin minte) se poate și mânca (se poate scrie și publica). Este astfel pedepsit aspru de judecata "automatismului" (neo)avangardist sau, dacă vreți (neo)ariergardist, cu care cochetează paradoxismul smarandachian.

Însă când scrie *non-teatru*, teatru "meta-istoric" (v. notița bibliografică), Florentin Smarandache este un autor demn de luat în seamă, în câteva punete chiar extraordinar, cu toată situarea lui de

pe alocuri în... trena lui Beckett și Ionesco. *O lume întoarsă pe dos* și *Patria de animale* (mai ales aceste două piese) riscă să fie unele dintre cele mai acerbe pamflete - spectacol grotesc la culme, rod al unei imaginații cu totul ieșite din comun - la adresa totalitarismului de orice fel, nu numai comunist. Este nevoie însă de regizori deosebit de îndrăzneți și inteligenți, care să pună în scenă măcar una din aceste piese. S-ar putea astfel ca exilatul din Arizona să triumfe și, o dată cu el și "paradoxismul" său. Căci aceste texte conțin multe elemente "paradoxiste" (de-ar fi să spunem că, spre exemplu, *Patria de animale* nu indică pronunțarea nici unui cuvânt; fiind pură pantomimă deosebit de grăitoare, expresivă în grad înalt). Valoros ne apare și memorialistul din *Fugit... Jurnal de lagăr și America, paradisul diavolului*: tot lucruri și fapte, oameni și trăiri intense, violent adevărate, documente de viață care subjugă și țin cititorul treaz de la prima până la ultima filă. Nu mai puțin, și în chip anume, ele sunt complementare poetului, dramaturgului și, în cele din urmă, teoreticianului neoavangardist paradoxist. Cu defectele ei cu tot (prea marea ușurință cu care poetul aruncă vorbele pe hârtie, un anumit fel de... neseriozitate, ludicul cam... ieftin), poezia lui Florentin Smarandache - spre deosebire de aceea a marilor productivi optzeciști - are avantajul de a ține trează atenția cititorului, de a șoca, de a nu eșua în logoree monotona, plictisitoare. Cititorul modern (sau... postmodern) nu trebuie terorizat cu *profundități* repetitive, răpitoare de timp cu aerul că sunt destinate rafinaților excesivi.

În ultimele luni ale anului 1998 - când închidem redactarea acestui al 5-lea volum, închinat poeziei sfârșitului de secol - aflăm că Florentin Smarandache a publicat o ultimă a sa carte de care avem știință, *Distihuri paradoxiste* (editată la Aalborg - Danemarca, 1998). Ce este distihul paradoxist?

Volumul se deschide cu un *Cuvânt înainte și înapoi* (sic!) cu subtitlul *Al patrulea MANIFEST PARADOXIST*, semn de autorul însuși, "Prof. Florentin Smarandache / University of New Mexico / 200 College Road etc.", unde ni se spune că "distihul paradoxist" ar fi un product poetic "format din două versuri antitetice unul altuia (cele două cuvinte ultime puteau lipsi! n.n.), dar care împreună se contopesc într-un întreg definit (sau făcând o punte de legătură cu)

titlul. De regulă, al doilea vers îl neagă pe primul, continuând așadar o noțiune / sintagmă / idee opusă (antinomică, antagonică)". Apoi suntem învățați cum se fac asemenea distihuri: se ia un dicționar de expresii lingvistice, o culegere de proverbe, de zicale, de pilde de aforisme, cimilituri etc. pe care suntem sfătuiți să le... contrazicem, să le "forfecăm" fără milă. Dezvoltată de prin anii '80, teoria paradoxistă continuă astfel să se îmbogățească prin aceste "bi-versuri închise într-o formulă lirică nouă exactă, dar și cu deschidere spre esență". Se mai pot folosi, concomitent, un dicționar de antonime și de sinonime, ne mai învață teoreticianul și ne asigură că pentru așa ceva se pot elabora "rețetare" și "algoritmi matematici" buni de implementat pe computere, în vederea, probabil, a măririi... producției ș.a.m.d. Însă nimic nu e nou sub soare, nici chiar mișcarea paradoxistă (pe care o putem dibui și la strămoșii noștri, nu numai români, ci la strămoși în general), de la zicale și maxime folclorice până la filosofii antici. Se dau exemple: Platon pusese "în gura lui Protagoras" aceste vorbe: "*Toată lumea învață pe toată lumea*"; romanii aveau o vorbă: "*Festina lente*"; Costache Negruzzi în culegerea lui de proverbe (Păcală și Tândală) consemna cunoscutul proverb "*Șezi strâmb și gândește drept*"; Voltaire: "*Legile în artă sunt făcute/pentru a fi călcate*"; Eminescu: "*Mai nu vrea/ mai nu se lasă*"; Caragiale: "*Curat /Murdar*" etc. etc. E clar că exemple de acestea, observate de Florentin Smarandache cu mai multă sau mai puțină falsă... astuție (spre a-și deruta cititorul, sau deruta vine de la însuși propunătorul?, este greu să decidem acum și aici) se află cu miile, aici intervenind principiul antonimiei: nu există nici un *da* fără un *nu*, nu există *opoziție* fără... *putere* (și Ilie Moromete, pus de Marin Preda să mormăie mai mult în gând, într-o pauză din citirea ziarului în Poiana lui Iocan: "Bă, cum dracu guvernează ăștia fără opoziție", insinua, în plină dictatură comunistă, o fină, periculoasă și ascuțită ironie), nu există *plus* fără *minus*, *gras* fără *slab*, *urât* fără *frumos*, *deștept* fără *prost* ș.a.m.d. *in dulce infinitum*. De fapt, "teoretizând" în jurul chestiunii, paradoxistul Florentin Smarandache face un fel de teorie a chibritului (de ce are chibritul mucul în partea aceasta? - întrebare; pentru că dacă nu l-ar avea în partea aceasta, l-ar avea în cealaltă- răspuns) și asemeni orbului care mă ademenește

în pivniță ca să mă bată mai bine, el mă ademenește pe terenul lui care, am spus-o din capul locului, este nu altceva decât teribilismul avangardist sau, mă rog, neoavangardist, înclinat spre situații comic-absurde, hazlii în ultimă instanță (unele, firește, nu toate) cum este cvasifolcloricul *Cântec al pilangiului*, reprodus ca atare de autor: "De la beat / cârciumă vin. / Merg pe gard de drum mă țin. / Dau cu câinii / 'n bolovani / Și-s prieten / cu dușmani", citat care, firește, mai mult încurcă decât lămurește discuția. Toate exemplele de acest fel sunt... hazoase: "CULMEA PROSTIEI: Să crezi că soacră-ta / E fată mare!"; "CULMEA GĂINEI: *Găina are picioarele la fel de paralele. Mai ales stângul (!?)*" și alte oltenisme-românisme între care și "Din patru salariați / Cinci sunt șefi" = BIROCRAȚIE (mai adaugă el, în mod cu totul inutil, stricând, cum se zice, poanta; sau: "A fost virgină de două ori"; "poanta" se strică dacă ne luăm după autor, în două sensuri: a) serios (biblic): FECIOARA MARIA și b) în băscălie: PROSTITUATA (lucru și inexact spus, și de "mauvais goût"). Spre deosebire de toate exemplele pe care le vehiculează în mica-i teorie despre "distihul paradoxist", alese pe sprânceană, propriile creații ale poetului rămân plate, anoste, un fel de judecăți la mintea cocoșului. Câteva exemple alese absolut la întâmplare: "PERPETUUM MOBILE: într-o stabilă / Instabilitate"; "SOLUȚIE: S-a rezolvat / Nu se poate"; "ATEU: Credincios / În necredința sa"; "ADEVERINȚĂ: Autorizat să lucreze / Fără autorizație"; "GARĂ: Loc al tuturor / Și-al nimănu"; "PĂRINTEASCĂ: Să-ți dea tata / O mamă de bătaie"; "CALICIE: Sărăcie / Din belșug"; "HARABABURĂ: Organizare / dezorganizată" etc. În mica secțiune intitulată *DE RĂMÂI PERPLEX*, "roman în distihuri paradoxiste, cu două capitole antagoniste ș'un epilog" (însumând 2 pagini), "distihurile" în chestiune sunt dispuse, la rându-le, antagonic. De exemplu: "Unde-i inteligență / Se mai cuibărește și prostie", opus lui: "Unde-i prostie destulă / Se mai cuibărește și inteligență" etc. După care, mult prea doritor să-și impună teoria paradoxistă autorul repetă (iar!) *Legile paradoxismului*. Exemplele alese de comentatorul cărții, pe ultima copertă, unele măcar, sunt potrivite cumva pentru recitatorii teatrului de estradă. De exemplu: "ÎNTRECERE SOCIALISTĂ: Decât repede și bine / Mai degrabă prost și încet".

Dintr-o scrisoare primită foarte recent (16 decembrie 1998) "fugitul", pustiitul în "pustia" Arizonă americană - de unde și-a propus să strige spre lume și spre țara-mamă, în nu alt scop decât câștigarea gloriei ("Oare glorie să fie a striga într-un pustiu?") - a mai născocit un mod de poezie paradoxistă, "distihul tautologic". Ce este acesta? "Distihul tautologic" este format din două versuri aparent redundante, dar care împreună dau un caracter mai profund întregului poem, definind (ori făcând o punte de legătură cu) titlul. De exemplu: "AMBIȚIE: Când vreau ceva / În mod sigur vreau!"; "PERFEȚIUNE: Mai bine / Decât mai bine"; TENTATIVĂ: Cel puțin încerc / Să încerc"; "SCHIMBARE: Mutandis / Mutatis"; "MACAZ: Schimbă / Schimbarea".

Ce să fie aceasta? Poezie? Este de așteptat ca "inventatorul" să născocească alte multe, foarte multe forme de paradoxism. (Vorba e: cine mai citește astăzi poezie, nu poezie paradoxistă, ci poezie-poezie? De scris vedem că se mai scrie, dar de citit?). Mă încunoștiințează că a și "pornit" o revistă, *Paradoxism*, în diverse limbi. A și primit colaborări: din România, firește, din SUA, Spania, India, Israel, Irlanda, Brazilia, Argentina etc. Păreră lui este că "Paradoxismul" a capătat o "amploare internațională". Poate fi găsit și pe internet, în engleză:

<http://www.gallup.unm.edu/-smarandache/features.txt/manif3.txt>, suntem invitați să accesăm *home-page*-ul și din București. În prezent, profesorul de matematici de la Gallup mai elaborează și niște articole de fizică cuantică și, evident... paradoxistă. Florentin Smarandache vede... Paradoxism peste tot! Este foarte probabil că pentru el Lumea aceasta, Universul, Cosmosul, Existența sunt un PARADOX, în frunte cu chiar acela care îl gândește.

* În 1980, împreună cu un grup de scriitori, tineri pe atunci, lansează manifestul *Mișcarea Paradoxistă în România* (v. de ex. culegerea *NonPoems*, Xiguan Publishing House, Chicago-Phoenix, 1990&1991, între alte multe texte); *Formule de spirit*, Ed. Litera, 1981; *Culegere de exerciții poetice*, Ed. El Kiteb, Fes, Marocco, 1982; *Sentimente fabricate în laborator*, Ibid., 1982; *Legi de compoziție internă. Poeme cu probleme*, Ibid., 1982; *America, paradisul diavolului*, Ed. Aius, Craiova, 1992; *Metaistorie* (trilogie teatrală: *Formarea omului nou. O lume întoarsă pe dos, Patria de animale*, Ed. Doris, Buc., 1993; *Clopotul tăcerii*, Ed. Haiku, 1993; *NonRoman*, Ed. Aius, Craiova, 1993; *Fugit. Jurnal de lagăr*, Ed. Tempus, Buc., 1994; *Întâmplări cu Păcală*, Ibid., 1994; *Emigrant la infinit. Poeme americane*, Ed. Macarie Târgoviște 1996; *Prin tunele de cuvinte. Poeme într-un vers*, Ed. Haiku, 1997; *Scrieri defecte*, Ed. Aius, 1997. În limba engleză: *Nonpoems*, Xiguan Publishing House, Phoenix-Chicago, 1990&1991; *Dark Snow*, Erhus University Press, Ibid. 1992; *Circles of Light*, Ibid., 1992 - toate traduse, de autor și în românește. În franceză: *Le sens de non-sens*, Fes, Marocco, 1983&1984; *Anti-chambres et Anti-poésie ou Bizareries*, Ed. El KiKitab, Fes, Marocco, 1984; *Antichambres et Anti-poésies*, Ed. Claude le Roy, Internoréal, Caen, France, 1989; *LE PARADOXISME: un nouveau mouvement littéraire*, Xiguan Publishing House, Bergerac (France), 1992; *Sans moi que deviendrait la Poésie?*, Ed. De la Tombée Enr., Baetherville, Quebec, 1993. Traduceri din franceză în engleză și din engleză în română: *Keys of the earth. Poems*, by Claude Le Roy Inter-noréal, Caen, 1992. În spaniolă: *Inventario del general malo*, Moorheed State University translated from French into Spanish by Teresinka Pereira, 1991; *Distihuri paradoxiste*, Ed. Aalborg, Danemarca, 1998.

Florentin Smarandache a publicat și un număr de lucrări în domeniul matematicilor. Este, între altele, și autorul funcției din Teoria numerelor care-i poartă numele [$\eta: Z^* \rightarrow, \eta$] (n) este cel mai mic număr întreg astfel încât $m!$ este divizibil prin n . Lucrările lui din domeniul matematicilor sunt publicate în Maroc (Fes și Casablanca), la Chicago (SUA), Germania, Olanda, Anglia, Spania, Franța și în România, autorul fiind membru al Asociației Matematice (din 1980), aceeași calitate dobândind-o și în SUA, în 1983.